

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

- 08-15/10/2011 Σεμινάριο Σπηλαιοδιάσωσης στη Ρουμανία
- 15-30/10/2011 Έκθεση σπηλαιολογικής φωτογραφίας από το ΕΣΕΤΟΤΒΕ
- 22-23/10/2011 Ολοκλήρωση σεμιναρίου Β' Βαθμού ΠΡΩΤΕΑΣ
- 29/01/2012 Γενική Συνέλευση Σπηλαιολογίας Θεσσαλονίκης ΠΡΩΤΕΑΣ
- 05/02/2012 Κοπή Πίτας Σπηλαιολογίας Θεσσαλονίκης ΠΡΩΤΕΑΣ

Περιεχόμενα τεύχους:

Αποστολή Όλυμπος 2011 1

Έγκλημα σε σπήλαιο του Μενοικίου 4

Απολογισμός 14ης Πανελλήνιας Σπηλαιολογικής Συνάντησης 5

Νέα σελίδα για το σπήλαιο των Πτεράλων 8

Canyoning στη Σαμοθράκη 9

CENOTES 11

Σπήλαιο Ανταλλαξίμων στα Τρίκαλα 12

Έντυπη Μορφή του ηλεκτρονικού περιοδικού «ΠΡΩΤΕΑΣ»

Γράφει ο Μάρκος Βαξεβανόπουλος

Γεωλόγος Μέλος Πρωτέα

Vaxevanopoulos@hotmail.com

Ένας από τους βασικούς σκοπούς δημιουργίας του ηλεκτρονικού περιοδικού «ΠΡΩΤΕΑΣ» επιτεύχθηκε κατά τον πρώτο χρόνο ύπαρξής του, μιας και η ενημέρωση για τα σπηλαιολογικά νέα της Βόρειας Ελλάδας και όχι μόνο είναι άμεση, συνεχής και ολοκληρωμένη.

Συνεχίζουμε να δουλεύουμε στον τομέα της καταγραφής της σπηλαιολογικής δράσης και να προσφέρουμε οτιδήποτε νεώτερο στην ελληνική σπηλαιολογική κοινότητα.

Οι πρώτοι μήνες λειτουργίας κάθε περιοδικού είναι και οι δυσκολότεροι και ο «ΠΡΩΤΕΑΣ» δείχνει να υπερκερνά κάθε εμπόδιο παρά τη γενικότερη κρίση (οικονομική, κοινωνική κτλ.).

Όπως και στο πρώτο τεύχος του περιοδικού καλούμε όλους τους εξερευνητές σπηλαίων να αποστέλλουν τα κείμενα και τις φωτογραφίες τους στο mail proteascave@yahoo.com προκειμένου να δημοσιευθούν στο περιοδικό.

Δημοσιεύοντας τη δράση μας κατοχυρώνουμε το έργο μας.

Στο πλαίσιο λειτουργίας του περιοδικού μας και υπακούοντας στο λατινικό απόφθεγμα «Scripta Manent» τον Ιανουάριο του 2012 το περιοδικό μας θα κυκλοφορήσει, επιπλέον της ηλεκτρονικής, σε έντυπη έκδοση με επιλεγμένα άρθρα από όλο το προηγούμενο χρόνο.

Η προσπάθεια μας αποβλέπει στην οργάνωση και ολοκληρωμένη σταχυολόγηση της σπηλαιολογικής γνώσης. Αποτέλεσμα αυτού: καλύτερη σπηλαιολογία για το μέλλον.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΌΛΥΜΠΟΣ 2011

Στις αρχές Αυγούστου (5-10/08/2011) οργανώθηκε από τη Σπηλαιολογία Θεσσαλονίκης «ΠΡΩΤΕΑΣ» σπηλαιοεξερευνητική αποστολή στην περιοχή των κορυφών του όρους Όλυμπος με σκοπό τη χαρτογράφηση των εξερευνημένων σπηλαίων και την εξερεύνηση των ανεξερευνήτων.

Στην αποστολή συμμετείχαν 4 μέλη του ΠΡΩΤΕΑΣ, 1 μέλος της ΕΣΕΘ Χείρων και 5 μέλη του Βουλγαρικού συλλόγου ACADEMIK.

Η αποστολή Όλυμπος 2011 αποτελεί την πρώτη σπηλαιοεξερευνητική αποστολή στην ευρύτερη περιοχή των κορυφών του όρους Όλυμπος από τον ΠΡΩΤΕΑΣ. Είχαν προηγηθεί στο παρελθόν αποστολές από το ΣΤΕΛΕΟ και το Φ.Ο.Σ.

Η προετοιμασία δύσκολη μιας και έπρεπε να προβλεφτούν τα πάντα. Φαγητό, νερό, διαμονή, υλικά και κάθε τι απρόοπτο.

Από την πρώτη μέρα το βουνό των Θεών έθεσε την ομάδα σε εγρήγορση. Άφθονο χαλάζι για 20 λεπτά.

Συνολικά εξερευνήθηκαν και χαρτογραφήθηκαν 7 σπήλαια στην ευρύτερη περιοχή. Πολλά ερωτηματικά έμειναν σε αρκετές περιοχές τα οποία ο ΠΡΩΤΕΑΣ καλείται να απαντήσει στην επόμενη προγραμματισμένη αποστολή στον Όλυμπο το Σεπτέμβριο του 2012.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΟΛΥΜΠΟΣ 2011

Τα σπήλαια που εξερευνήθηκαν

Γράφει ο Μάρκος Βαξεβανόπουλος

Μέλος ΠΡΩΤΕΑ

Vaxevanopoulos@hotmail.com

νων τεκτονικών διακλάσεων και ενός ρήγματος. Η θερμοκρασία στο εσωτερικό του είναι 1.9°C και η σχετική υγρασία 100%.

Σπηλαιώδεις οπές στη βάση των Καζανιών

Στη βάση των Μεγάλων Καζανιών υπάρχει σειρά μικρών οπών μέσα σε τραβερτινικό υλικό. Από αυτές η μεγαλύτερη συνιστά οριζόντιο σπήλαιο μήκους 3m ύψους 2m. Δεν έχουν αξιόλογο βάθος.

Βάραθρο ΣΚΟΛΙΟ

Το σπήλαιο βρίσκεται στην κόψη της κορυφής Σκολιό. Έχει βαραθρώδη είσοδο 15m καταλήγοντας σε παγωμένο χιόνι. Μικρή διάνοιξη 3m πραγματοποιήθηκε στην απόληξη του βύσσου του βαράθρου χωρίς όμως αποτέλεσμα.

Βάραθρο ΣΤΑΥΡΟΠΙΤΣ

Το βάραθρο έχει κατακόρυφο βάθος 13m και η πρόσβαση στο βύσσο του γίνεται αρκετά εύκολα και χωρίς αρμάτωμα, διαμέσου ομαλού πρανούς του στομίου του. Στο εσωτερικό του υπάρχει μεγάλη μάζα παγωμένου χιονιού που λειώνει κάθε Σεπτέμβριο.

Βάραθρο ΧΙΟΝΟΤΡΥΠΑ

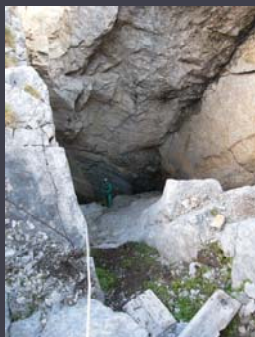
Η Χιονότρυπα βρίσκεται 500m νοτίως του καταφυγίου «Χρ. Κάκαλος» από όπου και είναι ορατή. Πρόκειται για βάραθρο με διαστάσεις εισόδου 6.6x8.8m. Το συνολικό βάθος του είναι 26.5m ενώ το πάχος του πάγου στο εσωτερικό του ξεπερνά τα 15m.

Στο βάθος υπάρχει μικρή αίθουσα με διαστάσεις 4.3x1x4 (μήκος x πλάτος x ύψος). Στο κεντρικό τμήμα της αίθουσας υψίσταται μικρή οπή στο δάπεδο από όπου εξέρχεται ρεύμα αέρος. Η συνέχιση όμως καθίσταται δυνατή μόνο με διάνοιξη και εκβραχισμό. Είναι το μόνο ελπιδοφόρο βάραθρο στην περιοχή μιας και το ρεύμα αέρος είναι αρκετά έντονο.

Βάραθρο ΑΙΔΟΙΟ ΤΩΝ ΜΟΥΣΩΝ

Το σπήλαιο Αιδοίο των Μουσών βρίσκεται στο βόρειο πρανές του λόφου του Προφήτη Ηλία, απέχοντας 132m από την κορυφή του. Η είσοδός του έχει διαστάσεις 1.9x0.6m και από το σχήμα της προέκυψε το όνομα του σπηλαίου. Το συνολικό του βάθος 42m. Διανοίγεται σε ασβεστόλιθους του Ιουραϊκού κατά μήκος διασταυρούμε-

Η Χιονότρυπα Ολύμπου είναι το μόνο ελπιδοφόρο βάραθρο στην περιοχή μιας και το ρεύμα αέρος στον κατώτερο θάλαμο είναι αρκετά έντονο.

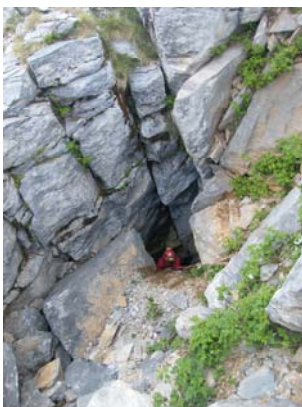
Η είσοδος του Αιδοίου των Μουσών έχει διαστάσεις 1.9x0.6m και από το σχήμα της προέκυψε το όνομα του σπηλαίου.

Αποψη από το πεδίο των
Μουσών

Βάραθρο ΑΓΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Το σπήλαιο του Αγίου Αντωνίου βρίσκεται 580m ΝΑ της ομώνυμης κορυφής. Έχει βαραθρώδη είσοδο 6m περίπου. Η περιοχή της εισόδου χαρακτηρίζεται από έντονες καταπτώσεις. Ο κύριος άξονας του σπηλαίου έχει μήκος 23m περίπου και μέσο ύψος 2.5m. Στο εσωτερικό του η θερμοκρασία είναι 3°C και η υγρασία 100%.

Αναχώρηση για τον πολιτισμό...

Σπήλαιο Καταφυγίου ΣΕΟ

Το σπήλαιο βρίσκεται 490m βορειοδυτικά του καταφυγίου του ΣΕΟ από όπου και το όνομα. Αποτελεί οριζόντιο σπήλαιο με αρκετές καταπτώσεις. Το συνολικό μήκος του κύριου άξονά του είναι 15.5m και το μέσο ύψος του 3m.

Το χαλάζι της πρώτης μέρας της αποστολής μπορεί να προκάλεσε πολλά προβλήματα, με το πέρας του όμως άφησε ένα υπέροχο ουράνιο τόξο και μια εντυπωσιακή εικόνα των κορυφών.

Τα μέλη της αποστολής

ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΟΙ, ΣΠΗΛΑΙΟΕΞΕΡΕΥΝΗΤΕΣ, ΔΙΑΡΡΗΚΤΕΣ, ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΕΣ...ΕΝΑ ΤΣΟΥΒΑΛΙ

Γράφει ο Γιώργος Σωτηριάδης
Γεωλόγος Μέλος Πρωτέα
geosotiriadis@yahoo.gr

Τόσα χρόνια έχει επικρατήσει να χαρακτηρίζεται αυτός που ασχολείται με τα σπήλαια ως σπηλαιολόγος. Ένας όρος που τον χρησιμοποιούμε τιμητικά για όλους τους σπηλαιοεξερευνητές, αφού αυτός (ο σπηλαιοεξερευνητής) πέρα από την εξερεύνηση του σπηλαίου ασχολείται, με τη μελέτη του και με τον καιρό γίνεται ένας εμπειρικός γεωλόγος, βιολόγος, αρχαιολόγος,

παλαιοντολόγος, φωτογράφος, χαρτογράφος. Φυσικά ο καθ' εαυτού σπηλαιολόγος έχει σπουδάσει ένα σχετικό κλάδο και έχει ασχοληθεί συστηματικά με μελέτες και έρευνες περί των σπηλαιίων και λοιπών καρστικών μορφών. Όλα αυτά είναι γνωστά, αλλά δεν περίμενα μετά από μια εξερεύνηση ενός σπηλαίου στο Μενοίκιο όρος να αναθεωρούσα αυτές τις σκέψεις. Το Μενοίκιο όρος παρουσιάζει εντυπωσιακό καρστικό τοπίο. Δολίνες παντού. Εμφανίσεις μαρμάρων επιφανειακά διαβρωμένα. Το εν λόγω σπήλαιο είναι πανέμορφο. Οριζόντιο στην αρχή και μετά δίνει βράθρα. Στο ένα βράθρο υπομονετικά μας περιμένει στον πάτο μια καφετιά αρκούδα με ολόκληρο τον σκελετό της σε εμβρυακή στάση. Η θερμοκρασία σταθερή στους 5° C και η υγρασία αγγίζει το απόλυτο.

Δυστυχώς δεν περίμενα να έφευγα με συναισθήματα οργής, θλίψης και απορίας μετά την επίσκεψη στη αρκούδα. Πρώτο σημάδι και ένδειξη διάρρηξης, δύο βιομηχανικά καρφιά μεγάλης διαμέτρου μετά την πρώτη αλλαγή. Συνεχίζω την κάθοδο και είμαι αντιμέτωπος με ένα θέαμα αποκρουστικό. Τσιγάρα. Γόπες. Πανέμορφες γλυφές χαμηλά στα τοιχώματα ενός στενού περάσματος, γεμάτες με νερό, χρησιμοποιήθηκαν σαν τασάκια. Ένα ακόμη βιομηχανικό. Μαζεύτηκαν στο πέρασμα που αποτελεί ένα ασφαλές πατάρι, και περιμένοντας να διανοιχτεί το βιομηχανικό έκαναν περίπου δέκα τσιγάρα. Όλα πεταμένα, παρατημένα, αφημένα στις γλυφές του τοιχώματος που σχηματίστηκαν υπομονετικά από τη δράση του υπόγειου νερού σε μια περίοδο χιλιάδων ετών. Δεύτερη ένδειξη διάρρηξης και ασυνειδησίας αλλά και σπηλαιολογικής άγνοιας (!).

Συνεχίζω την τελευταία κάθοδο, απογοητευμένος από την μέχρι τώρα πορεία. Φτάνω στον κοιμισμένο γίγαντα. Η καφετιά αρκούδα κουλουριασμένη στον πάτο, με περιμένει να με αποζημιώσει, να με ηρεμήσει. Πως βρέθηκε εκεί; Τι ηλικία έχει; Πολλά ερωτήματα δημιουργούνται.

Και φτάσαμε στο αποκορύφωμα. Το κρανίο της καφετιάς αρκούδας έλειπε. Αναπόφευκτα κάποια κόκκαλα μετακινήθηκαν. Ε Γ Κ Λ Η Μ Α.

Σελίδες ιστορίας σκίστηκαν. Τάφος βεβηλώθηκε. Οι διαρρήκτες έγιναν εγκληματίες. Με πόση ευκολία τρυπάμε και τραυματίζουμε τα σπήλαια. Το μόνο εύκολο να πάρεις ένα τρυπάνι και να αρχίζεις να χτίζεις. Σκαλωσιές. Πρώτα από όλα η ασφάλεια μας, αλλά τι γίνεται με το φυσικό αρμάτωμα;

Έπρεπε να τρυπήσουν δύο βιομηχανικά; Αφού ακριβώς δίπλα έχει θέση για ιμάντα. Και να πω ότι θα κατέβεις μεγάλο μονοκόμματο; Σε 5 μέτρα φτάνεις σε δύο έτοιμα σπιτ και κάνεις μίκυ.

Με πόση ευκολία καπνίζουμε μέσα στο σπήλαιο. Και με πόση πετάμε τα τσιγάρα κάτω. Να παραμείνουν μέσα στους αιώνες σαν σύγχρονα σπηλαιοθέματα. Το να καπνίσεις μετά από ώρες μέσα στο σπήλαιο το καταλαβαίνω. Εφόσον δεν υπάρχουν νυχτερίδες. Αλλά τόσο δύσκολο είναι να μαζέψεις το αποτσίγαρο στην τσέπη σου ή στο σάκο; Πόσο θράσος θέλει για να σκύψεις και να πάρεις ένα μεγαλοπρεπέστατο κρανίο μιας καφετιάς αρκούδας. Με πόση ευκολία το κάνεις; Τι σκέψεις σε διαπερνούν; Με πόση ευκολία χαλάς την ηρεμία της αρκούδας και μετακινείς τα κόκκαλα της; Και για πιο λόγο; Μελέτη; Χρονολόγηση; Είδος;

Και μετά; Ένα ακόμα ωραίο σουβενίρ. Ένα εντυπωσιακό έκθεμα πίσω από μια τζαμαρία σε μια απρόσωπη αίθουσα με άλλα λάφυρα. Ή ακόμα χειρότερα σε ένα σαλόνι ή πεταμένο σε μια αποθήκη.

Κάθομαι και αναρωτιέμαι, οι άνθρωποι αυτοί γνωρίζουν την τεχνική του αρματώματος (λανθασμένα μιν), και γνώριζαν και τη χαρτογράφηση αφού μπήκαν κατευθείαν στο βράθρο. Τη διαδρομή τους την καταλαβαίνεις από τα τσιγάρα που άφησαν στο διάβα τους (μάλλον για να βρουν το γυρισμό σαν άλλοι κοντορεβυθούληδες, λες και η υπάρχουσα κορδέλα δεν έφτανε). Ποιος ο λόγος της αρπαγής του κρανίου;

Για να διακοσμήσουν ένα χώρο ματαιοδοξίας;

Και συνεχίζω και σκέφτομαι και.... φοβάμαι και ανησυχώ.

Οι άνθρωποι αυτοί είναι πιθανό να πέρασαν από κάποια σπηλαιολογικά σεμινάρια. Ήταν σπηλαιολόγοι. Σωστά; Και εάν εμείς οι σπηλαιολόγοι διαπράττουμε τέτοια εγκλήματα, τότε τι να κάνει ο χωρικός, ο ντόπιος που δεν έχει ακούσει περί σπηλαιογένεσης και προστασίας σπηλαίων;

Είδαμε και τα ενθύμια των ορειβατών ή των ντόπιων που απλά είδαν... σκοτάδι και μπήκαν. Σκουριασμένες κονσέρβες σε όλη την διαδρομή και το κερασάκι στην τούρτα, μια κονσέρβα σε μια μικρολίμνη προσδίνοντας της ένα πορτοκαλί χρώμα σκουριάς.

Μήπως να καταργήσουμε τον όρο σπηλαιολόγος; Μήπως να μην λεγόμαστε ούτε και σπηλαιοεξερευνητές, παρά μόνο τιμητικά; Η σπηλαιολογική κοινότητα έχει αποτύχει οικτρά. Εάν δεν μπορούμε να μεταδώσουμε το αίσθημα της σπηλαιολογικής συνειδησίας, της προσεκτικής εξερεύνησης και μελέτης των καρστικών μορφών και της γενικότερης προστασίας, στους εν δυνάμει σπηλαιοεξερευνητές, τότε η σπηλαιολογική κοινότητα έχει αποτύχει. Για ποιο λόγο να κάνουμε σεμινάρια; Να βγάλουμε περισσότερους υπόγειους εγκληματίες; Για να καταστραφούν, λεηλατηθούν, βεβηλωθούν περισσότερα σπήλαια;

Η λύση είναι μία. Ενιαίο σχολείο. Μάθημα προστασίας σπηλαίων και ευαισθητοποίησης. Καταγραφή και δημοσίευση όλων των περιστατικών καταστροφής σπηλαίων με οποιαδήποτε μορφή. Καταγγελίες σε οποιαδήποτε μορφή σπηλαιολογικής καταστροφής πέσει στην αντίληψη μας.

Μοναδικό υπαίτιο είμαστε εμείς που τιμητικά πρέπει να χαρακτηρίζαμε ως σπηλαιοεξερευνητές, αφού για σπηλαιολόγοι έχουμε πολύ δρόμο και κόπο ακόμα.

Αν ενδιαφέρεσαι αληθινά:

- ☐ πίεσε με τον τρόπο σου για την δημιουργία, ενός ενιαίου σπηλαιολογικού σχολείου,
- ☐ κατήγγειλε περιστατικά σπηλαιολογικής καταστροφής,
- ☐ ετοίμασε με το σύλλογο σου, ημερίδες ενημέρωσης σε κοινότητες που έχουν παρατηρηθεί καταστροφές σπηλαίων στην περιοχή τους
- ☐ ενημερώσεις σε ορειβατικούς συλλόγους
- ☐ αλλά πρώτα από όλα άλλαξε Ε Σ Υ την σπηλαιολογική σου συμπεριφορά.

14^η ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

Το ετήσιο Πανελλήνιο Σπηλαιολογικό Αντάμωμα στα Χανιά Κρήτης

Ο Ελληνικός Ορειβατικός Σύλλογος Χανίων (Ε.Ο.Σ. Χανίων) διοργάνωσε με μεγάλη επιτυχία την **14^η Πανελλήνια Σπηλαιολογική Συνάντηση** στα Χανιά Κρήτης από την **Τετάρτη 31/08 έως και την Κυριακή 04/09/2011**. Η συνάντηση τελούσε υπό την αιγίδα της Σπηλαιολογικής Ομοσπονδίας

Ελλάδος (Σ.Ο.Ε.) και είχε την υποστήριξη των Δήμων Αποκορώνου και Σφακίων. Οι καθιερωμένες εκδηλώσεις της συνάντησης, προβολές, παρουσιάσεις και συζητήσεις έγιναν **στο συνεδριακό κέντρο του ξενοδοχείου Kalives Beach Hotel** στις **Καλύβες Αποκορώνου Χανίων**, που βρισκόταν σε απόσταση περίπου 15 λεπτών από την πόλη των Χανίων, το οποίο φιλοξένησε τις εκδηλώσεις της συνάντησης αψιλοκερδώς.

Στο ετήσιο αυτό Σπηλαιολογικό Αντάμωμα που διοργάνωσε ο Ε.Ο.Σ. Χανίων, παραβρέθηκαν 185 σπηλαιολόγοι. Συνολικά στην Συνάντηση συμμετείχαν 26 Σύλλογοι και φορείς, παρόντες 11 από τους 17, που είναι

μέλη της Σ.Ο.Ε., ο Σ.Ε.Α.Α.Σ., ο Σ.Π.Ε.Α.Ε.Ο., ο Σ.Π.Ο.Κ., ο ΠΟΣΕΙΔΩΝ, ο Φ.Ο.Σ., ο Α.Ε.Τ.Ο.Σ. Γλυφάδας, ο Ε.Ο.Σ. Χανίων, ο Μαύρος Βράχος, ο ΕΥΠΛΑΙΝΟΣ, ο Ε.Σ.Ε.Φ. και ο Π.Ο.Α.. Στην Συνάντηση παραβρέθηκαν επίσης εκπρόσωποι από τους: ΘΗΣΕΑΣ-Εξερευνητικός Σύλλογος Σπηλαίων και Φαραγγιών, ΠΡΩΤΕΑΣ-Σπηλαιολογία Θεσσαλονίκης, Ε.Σ.Ε., Ε.Π.Ε.Α.Ν., Ε.Σ.Ε. Τμ. Δυτικής Κρήτης, Ε.Σ.Ε. Τμ. Κρήτης, Ε.Σ.Ε. Το.Τμ.Βορείου Ελλάδος, Ε.Σ.Ε. Τμ. Μεσσηνίας. Επίσης την παρουσία τους δήλωσαν: η Ανθρωπολογική

Εταιρία Ελλάδας, ο Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Σαμαριάς, ο Σύλλογος Κοκκινόχωριανών, ο Ο.Σ.Κ.Α. Ηρακλείου Κρήτης, ο Α.Ο.Σ., η Φυσιολατρική Κίνηση ΒΡΙΑΛΗΣΟΣΣ, ο Ορειβ. Συλ. Ε.Υ.Δ.Α.Π. και αρκετοί σπηλαιολόγοι και φίλοι των υπαίθριων δραστηριοτήτων που δεν ανήκουν σε κάποιο Σύλλογο ή φορέα.

Το πρόγραμμα των παρουσιάσεων ήταν σφιχτό και με αυστηρή τήρηση του χρονοδιαγράμματος του και είχε διαμορφωθεί με τέτοιο τρόπο, ώστε να αφήνει ελεύθερο χρόνο για τις δραστηριότητες που είχαν προγραμματιστεί. Οι παρουσιάσεις ήταν πολύ ενδιαφέρουσες και καταφέραμε να πα-

ρουσιαστούν αρκετές σημαντικές εργασίες καταξιωμένων ανθρώπων από το χώρο της σπηλαιολογίας και όχι μόνο, οι οποίες αναφέρονται επιγραμματικά στο πρόγραμμα της 14^{ης} Π.Σ.Σ.. Σε χώρους του ξενοδοχείου που μας φιλοξένησε στήθηκαν περίπτερα, που ενημέρωναν τους συμμετέχοντες με φωτογραφίες και άλλο έντυπο υλικό για τις δραστηριότητες Συλλόγων και φορέων.

Στη διάρκεια της συνάντησης έγιναν πολλές παράλληλες δράσεις σε σπήλαια και σπηλαιοβάραθρα στην ευρύτερη περιοχή των Λευκών Ορέων με μεγάλη συμμετοχή σπηλαιολόγων. Τα Χανιά και η ευρύτερη περιοχή τους, εκτός από την υπέροχη ορεινή φύση, τις παραλίες και τις υπόλοιπες ομορφιές που προσφέρουν, έχουν πάρα πολλά ενδιαφέροντα σπήλαια, σπηλαιοβάραθρα και γεωλογικούς σχηματισμούς. Ο Σύλλογος μας προσπάθησε να γνωρίσει στους συμμετέχοντες της συνάντησης, λίγες από τις όμορφες υπόγειες γωνιές του νομού Χανίων, με επισκέψεις - δραστηριότητες σε επιλεγμένους προορισμούς, σύμφωνα με το πρόγραμμα των δραστηριοτήτων, που εξελίχθηκε ως εξής:

-Καλωσόρισμα στα γραφεία του Συλλόγου στα Χανιά και απογευματινή βόλτα - επίσκεψη σε οριζόντια σπήλαια στην περιοχή Γουβερνέτου Ακρωτηρίου Χανίων (Αρκούδας, Αχυρόσπηλιο και Αγίου Ιωάννη Ερημίτη) στις 31/08.

-Στις 01/09 οι συμμετέχοντες επισκέφθηκαν τα σπήλαια Σαμινά και Κρουονερίδας στην επαρχία Αποκορώνου Χανίων, ενώ παράλληλα πραγματοποιήθηκε σπηλαιοκατάδυση στο υποθαλάσσιο σπήλαιο των Ελεφάντων, κοντά στο Κόκκινο Χωριό Αποκορώνου, με συμμετοχή περίπου 15 ατόμων. Στη συνέχεια όλοι οι συμμετέχοντες φιλοξενήθηκαν από τον Δήμο Αποκορώνου στην ορεινή τοποθεσία Θε Κήπος της επαρχίας, όπου προσφέρθηκε

παραδοσιακή φιλοξενία.

-Στις 02/09 διοργανώθηκε απογευματινή δραστηριότητα στην επαρχία Σφακίων με διάβαση του όμορφου Φαραγγιού της Ίμπρου και στην έξοδο του κέρασμα του Δήμου Σφακίων στον οικισμό Κομητάδες.

-Στις 03/09 έγινε πρωινή δράση με κάθοδο στο ψημισμένο σπηλαιοβάραθρο Τζα-νή, που βρίσκεται στο οροπέδιο Ομαλού Κυδωνίας Χανίων, ενώ όσοι δεν είχαν την δυνατότητα καθόδου στο σπήλαιο, περιηγήθηκαν στην περιοχή, που βρίσκεται κοντά στην βόρεια είσοδο για το Φαράγγι Σαμαριάς και στο Κέντρο Πληροφόρησης του Εθνικού Δρυμού Λευκών Ορέων. Το Σάββατο 03/09 το βράδυ, μετά τις πα-

ρουσιάσεις και την κεντρική εκδήλωση της συνάντησης, διοργανώθηκε το καθιερωμένο σπηλαιοπάρτυ στο Καφέ-Εστιατόριο Τζίτζικας στους Αρμένους Αποκορώνου.

-Στις 04/09, μονοήμερη ορειβατική δραστηριότητα για όσους δεν ήθελαν να παρακολουθήσουν τις συζητήσεις (στρογγυλή τράπεζα κ.λ.π.) της τελευταίας ημέρας, όπου επισκέφτηκαν την ορεινή περιοχή των Λευκών Ορέων, που βρίσκονται τα φημισμένα σπηλαιοβάραθρα Λιοντάρι, Γουργούθακας και Μαύρο Σκιαδί.

Η κεντρική εκδήλωση της Συνάντησης έγινε το απόγευμα του Σαββάτου 3 Σεπτεμβρίου 2011, όπου απήφθηκαν χαιρετισμούς η πρόεδρος της Σπηλαιολογικής Ομοσπονδίας Ελλάδας κ. Αικατερίνη Μαλαμά, καθώς και όλοι οι πρόεδροι και αντιπρόσωποι των σπηλαιολογικών Συλλόγων και φορέων, που ήταν παρόντες. Την εκδήλωση τίμησε με σύντομο χαιρετισμό και μικρή ομιλία ο κ. Αντώνιος Πλυμάκης, επίτιμος πρόεδρος του Ε.Ο.Σ. Χανίων και ιδρυτικό μέλος της Σπηλαιολογικής ομάδας του.

Οι συμμετέχοντες όλοι έφυγαν με τις καλύτερες εντυπώσεις και κατευχαριστημένοι από την θερμή φιλοξενία, που δέχτηκαν στα Χανιά Κρήτης, δίνοντας ραντεβού για την 15^η Πανελλήνια Σπηλαιολογική Συνάντηση, της οποίας η σκυτάλη για την διοργάνωση δόθηκε ομόφωνα στον ΣΠ.ΕΛ.Ε.Ο., ο οποίος ενημέρωσε τους συμμετέχοντες ότι ο υπονόμενος τόπος διεξαγωγής της 15^{ης} Π.Σ.Σ. είναι το νησί της Εύβοιας.

Οι χορηγοί της διοργάνωσης ήταν η κατασκευαστική εταιρεία ΑΝΔΡΕΑ ΤΠ. ΜΑΡΑΓΚΑΚΗ Α.Ε., το κατάστημα ΑΝΔΡΕΟΥ ΤΕCH και οι εταιρείες ADVENTURE VERTICAL και KORDA'S τις οποίες αντιπροσωπεύει, το κατάστημα CDC Caving Diving Canyoning του κ. Ν. Μητσάκη, τα καταστήματα ΚΟΡΝΙΖΟΡΑΜΑ Art Gallery και BIZ ART Gallery του κ. Π. Λεωνιδόπουλου και το Εργαστήρι Παραδοσιακών Γεύσεων Γιανναράκη. Το Ξενοδοχείο ΝΕΟΣ ΟΜΑΛΟΣ-ΔΡΑΚΟΥΛΑΚΗΣ Α.Ε. στο οροπέδιο Ομαλού προσέφερε παραδοσιακό κέρασμα στους συμμετέχοντες στην Συνάντηση, μετά από την επίσκεψή τους στο Σπηλαιοβάραθρο Τζανή και η ΚΕΤΠΠΕΔΗΧ-ΚΑΜ δάνεισε ταμπλό που χρησιμοποιήθηκαν για την προβολή φωτογραφιών και ενημερωτικών φυλλαδίων.

Ο Ε.Ο.Σ. Χανίων ευχαριστεί θερμά όλους τους παραπάνω, καθώς και όλους τους εθελοντές, μέλη και φίλους του Συλλόγου, οι οποίοι βοήθησαν τόσο κατά την προετοιμασία, όσο και κατά την διεξαγωγή της Συνάντησης.

Από τον ΕΟΣ Χανίων

Εικόνες από τις επισκέψεις των συμμετεχόντων σε σπήλαια της περιοχής.

ΠΡΩΤΕΑΣ

Τριμηνιαίο Σπηλαιολογικό Περιοδικό

Τελικά καταφέραμε να δώσουμε το παρόν μας, παρά τις οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουμε όλοι μας αυτό τον καιρό, στην 14^η πανελλήνια σπηλαιολογική συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στα Χανιά της Κρήτης. Στην πανέμορφη μεγαλόνησο μας υποδέχτηκε ο Ε.Ο.Σ. Χανίων που κατά την άφιξη μας εκεί στα γραφεία του συλλόγου για την εγγραφή μας καταλάβαμε από το πρώτο λεπτό για το τι επρόκειτο να ακολουθήσει... Η ένθερμη υποδοχή των κρητικών, το ζεστό χαμόγελο, τα ντόπια παραδοσιακά αγαθά, όπως τα καλτσούνια, οι χορτόπιτες και φυσικά η τσικουδιά συνέθεταν το πιο γλυκό «καλώς ήρθατε». Το ίδιο βράδυ, 31 Αυγούστου μεταφερθήκαμε στο χωριό Καλύβες και στον επαρκή χώρο της κατασκήνωσης όπου σιγά σιγά γέμιζε με σκηνές μαρτυρώντας έτσι την συμμετοχή πολλών σπηλαιολόγων από όλη την Ελλάδα. Την επόμενη μέρα πρωί-πρωί άρχισε ο πυρετός των περιπτέρων και των παρουσιάσεων, απ' όπου βέβαια δεν έλειπε και η συμμετοχή του ΠΡΩΤΕΑ. Το πρόγραμμα και το χρονοδιάγραμμα της συνάντησης τηρήθηκε αυστηρά και χωρίς παραλείψεις. Το πρόγραμμα εκτός από τις συνήθεις παρουσιάσεις όπου ακούστηκαν οι δράσεις και τα νέα των συλλόγων, περιλάμβανε και παράλληλες εξορμήσεις σε σπήλαια, βάραθρα και φαράγγια στην ευρύτερη περιοχή των Λευκών Ορέων. Πέραν του προγράμματος, κάθε βράδυ ήταν και μια έκπληξη για όλους τους συμμετέχοντες, αφού οι διοργανωτές φρόντισαν να περάσουμε όμορφα στην Κρήτη και το λέω αυτό γιατί η σπηλαιολογία δεν είναι μόνο εξερευνησεις αλλά και η καλή παρέα σε συνδυασμό με το φαγοπότι, και οι Κρητικοί αυτό το ξέρουν (ίσως) καλύτερα από όλους μας. Τέλος όλοι δώσαμε ραντεβού για του χρόνου στην Εύβοια, αφού η 15^η πανελλήνια συνάντηση δόθηκε ομόφωνα στον ΣΠ.ΕΛ.Ε.Ο.

Γιώργος Κονίδης

Αντιπρόεδρος ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΠΡΩΤΕΑΣ

Συνέντευξη της προέδρου της Σπηλαιολογικής Ομοσπονδίας Ελλάδος στην Πανελλήνια Σπηλαιολογική Συνάντηση στα Χανιά

Γράφει ο Γιώργος Κονίδης
Μέλος ΠΡΩΤΕΑ
iamohr@yahoo.gr

-*κα Μαλαμά θα ήθελα να μου κάνετε έναν μικρό απολογισμό της 14^{ης} πανελληνίας συνάντησης.*

-*αν και είναι νωρίς ακόμη να μιλάμε για απολογισμό, θα σου πω ότι αυτό που φαίνεται είναι ότι όσοι συμμετείχαν φεύγουν πολύ ευχαριστημένοι, γεμάτοι και με νέα πράγματα στο μυαλό τους. Το δε συνεδριακό μέρος ήταν αρκετά καλό γιατί ακούσθηκαν νέες απόψεις και έγιναν καλές εργασίες-παραουσιάσεις. Φυσικά δεν θέλω να παραλείψω την άψογη οργάνωση του Ε.Ο.Σ Χανίων.*

-*Με την 14^η Π.Σ.Σ η Σ.Ο.Ε έκλεισε τα 10 χρόνια ζωής, τι έχει αλλάξει όλα αυτά τα χρόνια?*

-*Τι να πρωτοθυμηθώ!! Οι 6 σύλλογοι έγιναν 17, που από μόνο του αυτό δείχνει ότι μεγαλώσαμε . μεγαλώσαμε σε εμπειρίες γιατί καταγράφουμε περισσότερα σπηλαία, γίνεται κοινή εκπαίδευση. Άλλαξαν πολλά αλλά το μόνο που δεν έχει αλλάξει είναι η αγάπη μας για τα σπηλαία και τα φαράγγια.*

-*Ποιος ο ρόλος της Σ.Ο.Ε στην ελληνική σπηλαιολογία?*

-*Αυτός που ήταν και πάντα. Είναι απλά η «αγκαλιά της μαμάς», είναι απλά η ομπρέλα κάτω από την οποία οι σύλλογοι είναι ελεύθεροι να δημιουργήσουν, να δράσουν και να κάνουν ότι καλύτερο μπορούν, γιατί ότι καλύτερο κάνουν οι σύλλογοι είναι καλό για την ομοσπονδία, η ομοσπονδία δεν έχει ζωή χωρίς τους συλλόγους αλλά και οι σύλλογοι χωρίς την ομπρέλα της ομοσπονδίας είναι πολύ δύσκολο να κινηθούν.*

-*Πως χαρακτηρίζεται το γεγονός της ολοένα και αυξανόμενης ενασχόλησης των ανθρώπων με την σπηλαιολογία ?*

-*Η ανάπτυξη της σπηλαιολογίας και του canyoning έχει να κάνει καθαρά με την φύση, τον εθελοντισμό και φυσικά την αδρεναλίνη. Ερχόμαστε τόσο κοντά στη φύση που γινόμαστε ένα με αυτή κάτι που έχει λείψει στον άνθρωπο.*

-*Τι εύχεστε στους νεοσύστατους συλλόγους ,όπως είναι και ο ΠΡΩΤΕΑΣ.*

-*Μέσα από την εμπειρία μου , όπου έχω δει συλλόγους να γεννιούνται και να φυτοζωούν ,εύχομαι στους νεοσύστατους συλλόγους να αγαπούν αυτό που κάνουν ,να απομακρυνθούν από προσωπικές φιλοδοξίες πατώντας πάνω στην σπηλαιολογία. Εύχομαι πραγματική , ανιδιοτελή αγάπη προς τα σπήλαια.*

-*Τέλος ποιες είναι οι δικές σας επιθυμίες ως πρόεδρος της Σ.Ο.Ε?*

-*Μέσο ενός Δ.Σ της ομοσπονδίας θα ήθελα να κάνω κάτι παραπάνω για τους συλλόγους , θα ήθελα να προσφέρω παραπάνω στην σπηλαιολογία και το canyoning. Αυτό είναι η πιο βαθιά μου επιθυμία.*

-*Ευχαριστώ πολύ για το χρόνο σας.*

-*Εγώ ευχαριστώ, καλή επιτυχία στον ΠΡΩΤΕΑ.*

Νέα Σελίδα για το σπήλαιο των Πετραλώνων

Αναδημοσίευση από τον Αγγελιοφόρο της Κυριακής

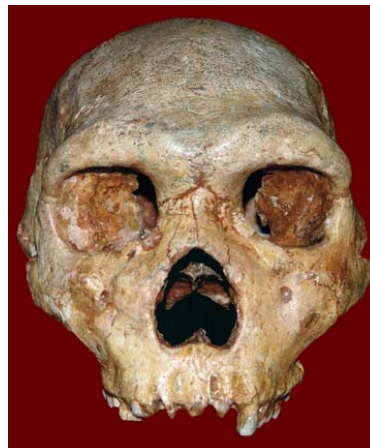
Ένας σημαντικός αρχαιολογικός χώρος της Βόρειας Ελλάδας, που κρύβει στα βάθη του την αρχαιότερη μαρτυρία ανθρώπινης παρουσίας και δραστηριότητας στον ελλαδικό χώρο, συστήνεται ξανά στο κοινό και τους επιστήμονες: το σπήλαιο των Πετραλώνων φιλοδοξεί να αποκαλύψει το αληθινό του πρόσωπο μετά μία πολυτάραχη, εδώ και τέσσερις δεκαετίες, διαδρομή, που σχετιζόταν με ένα ιδιάζον σύστημα κατοχής και διαχείρισής του από ιδιώτη. Από την περασμένη άνοιξη το σπήλαιο και το γειτονικό του μουσείο υπάγονται οριστικά πλέον στο ελληνικό Δημόσιο.

Την υπαγωγή του σπηλαίου και του Μουσείου Πετραλώνων, όπως και των γύρω εγκαταστάσεών του, στο Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού και την αποβολή της Ανθρωπολογικής Εταιρείας αποφάσισε το Συμβούλιο Επικρατείας στις αρχές του 2011: στο εξής η αρμοδιότητα ανήκει στην Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας Βόρειας Ελλάδας, καθώς πρόκειται για αρχαιολογικό χώρο, που σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία δεν μπορεί να ανήκει σε ιδιώτες («Ανθρωπολογική Εταιρεία»).

«Τα Πετράλωνα είναι ένας χώρος μείζονος αρχαιολογικής σπουδαιότητας. Ως σπήλαιο είναι ένα από τα πιο σημαντικά στην Ελλάδα, ενώ αποτελεί και μία από τις σημαντικότερες αρχαιολογικές θέσεις σε ολόκληρη την Ευρώπη. Είναι μία πρόκληση τόσο για το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού όσο και για την υπηρεσία μας - η πιο μεγάλη πρόκληση μάλιστα για μία νέα και μικρή υπηρεσία όπως η δική μας - να δώσουμε μία νέα εικόνα του σπηλαίου και του μουσείου», λέει στον «Αγγελιοφόρο της Κυριακής» ο αρχαιολόγος Αντρέας Ντάρλας, προϊστάμενος της Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας Βόρειας Ελλάδας.

Τιού έγκειται αυτή η «πρόκληση»; Στο να ευπρεπιστεί σε πρώτη φάση ο αρχαιολογικός χώρος, αφού καθαριστεί και συμμαζευτεί. Κι αφού αφαιρεθούν οι «φιοριτούρες» με τις οποίες είχε φορτωθεί, όπως τονίζει ο κ. Ντάρλας, οι οποίες έκρυβαν τις «αλήθειες» του μνημείου. «Τα Πετράλωνα είχαν γίνει κάτι σαν... Τζουράσικ Παρκ, με διάφορες κατασκευές που είχαν προστεθεί μέσα στα χρόνια από τον ιδιώτη. Ανάμεσά τους και μία... καμηλοπάρδαλη από μπετόν, την οποία προσπαθούμε τώρα να αφαιρέσουμε. Υπήρξαν πολλές παρατυπίες και παρανομίες. Παραλάβαμε το χώρο σε οικτρή κατάσταση, χωρίς φώτα ασφαλείας, χωρίς αυτόματο σύστημα για προστασία από ηλεκτροπληξία. Είναι ενδεικτικό ότι στο διάδρομο οι τουρίστες βάδιζαν πάνω σε απροστάτευτο καλώδιο! Με τα λίγα μέσα που διαθέτουμε προσπαθούμε να τα αποκαταστήσουμε όλα αυτά, να μην είναι μεμπτό το μνημείο από επιστημονική άποψη. Πηγαίνουν κάθε μέρα οι αρχαιολόγοι της υπηρεσίας μας για να μαζέψουν τα σκόρπια, αρχαία ευρήματα».

Τα Πετράλωνα είναι σημαντικός πόλος έλξης τουριστικού ενδιαφέροντος. «Ο χώρος συγκεντρώνει περισσότερους από 60.000-70.000 επισκέπτες το χρόνο και για το λόγο αυτό είναι σημαντική η προσπάθεια του ΥΠΠΟΤ να το διαχειριστεί ως μνημείο και να το αναβαθμίσει, ειδικά στη δύσκολη σημερινή συγκυρία.

Το κρανίο των Πετραλώνων

Η δικαστική διαμάχη

Η περιπέτεια της διαμάχης του ελληνικού Δημοσίου για το σπήλαιο κρατά για περισσότερες από τρεις δεκαετίες, από την εποχή της Μελίνας Μερκούρη, και σχετίζεται με το περίεργο καθεστώς περί σπηλαίων που ίσχυε τότε στην Ελλάδα. Το 1981 ο ΕΟΤ παραχώρησε στο επιστημονικό σωματείο «Ανθρωπολογική Εταιρεία Ελλάδος» και τον ιδρυτή του Άρη Πουλιανό με σύμβαση και για αόριστο χρόνο τη χρήση της έκτασης του σπηλαίου (ιδιοκτησίας ΕΟΤ) με τον γύρω χώρο (συνολικού εμβαδού 179.230 τ.μ.) και τις συνοδευτικές εγκαταστάσεις (μουσείο, αναψυκτήριο, εκδοτήριο εισιτηρίων).

Το 1983 και στο πλαίσιο της προσαρμογής της ελληνικής νομοθεσίας σε διεθνείς συμβάσεις (το 1981 κυρώθηκε από την Ελλάδα η σύμβαση για την παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά, στην οποία υπάγονται τα σπήλαια), το σπήλαιο μαζί με τον περιβάλλοντα χώρο χαρακτηρίστηκε αρχαιολογικός χώρος και η ευρύτερη περιοχή ως τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους. Τότε ο ΕΟΤ κατήγγειλε τη σύμβαση για να παραχωρηθεί η έκταση στην Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας και Σπηλαιολογίας του ΥΠΠΟΤ και η υπόθεση οδηγήθηκε στα δικαστήρια.

Τα πολιτικά δικαστήρια (μέχρι και τον Άρειο Πάγο) έκριναν καταχρηστική την καταγγελία της σύμβασης από πλευράς ΕΟΤ, επαναφέροντας την «Ανθρωπολογική Εταιρεία Ελλάδος» το 1995, ενώ ευνοϊκές για το σωματείο ήταν και οι αποφάσεις που εξέδωσε το ΣτΕ το 1998 και το 2002.

Ωστόσο, ακολούθησε νομοθετική ρύθμιση (καταρχήν το 1997 επί υπουργίας Ευάγγελου Βενιζέλου και στη συνέχεια το 2003), που όρισε ότι λύνεται αυτοδικαίως (μόλις εκδοθεί πρωτόκολλο αποβολής) κάθε σύμβαση που έχει συνάψει ο ΕΟΤ και αφορά χώρους αποδιδόμενους στο Υπουργείο Πολιτισμού.

Το πρωτόκολλο διοικητικής αποβολής σε βάρος της «Ανθρωπολογικής Εταιρείας» εκδόθηκε από το ΥΠΠΟΤ το 2004, για να ανασταλεί λίγο αργότερα, με προσωρινή διαταγή του Συμβουλίου της Επικρατείας, ύστερα από προσφυγή της ΑΕΕ.

Τον Ιανουάριο του 2011, το Συμβούλιο Επικρατείας έκρινε συνταγματικό και νόμιμο το πρωτόκολλο αποβολής της «Ανθρωπολογικής Εταιρείας» και του Άρη Πουλιανού από το σπήλαιο Πετραλώνων και τις γύρω του εγκαταστάσεις.

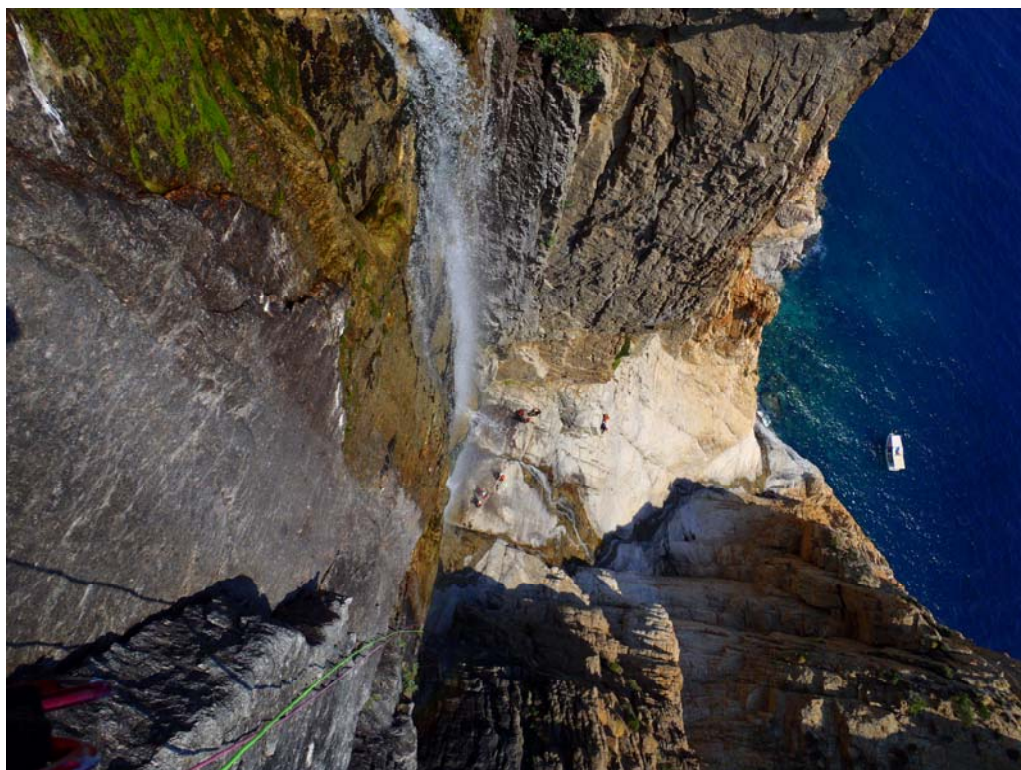
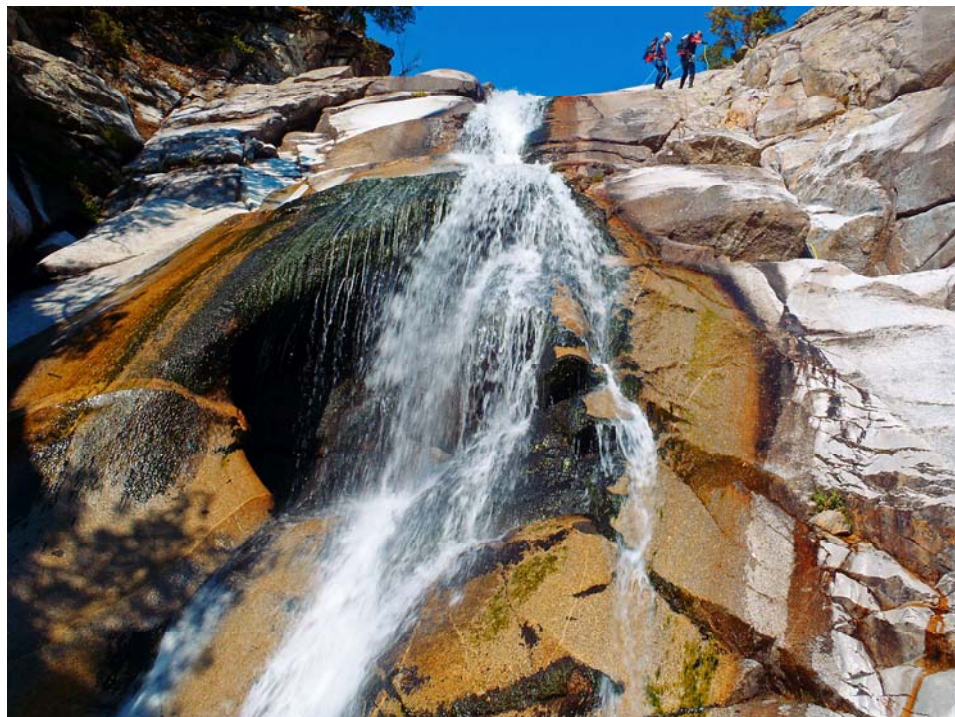
Canyoning στη Σαμοθράκη

Γράφει ο Αριστείδης Ζάχαρης

Μέλος Πρωτεύς

aristeidis9@hotmail.com

Το νησί της Σαμοθράκης προσφέρεται για αρκετές δραστηριότητες, όπως ορειβασία, καταδύσεις, αναρρίχηση και φυσικά Canyoning. Στο Σάος (κορυφή Φεγγάρι 1611μ) έχουνε χαραχθεί πάνω από δέκα φαράγγια τα οποία στην πλειοψηφία τους έχουνε νερό όλο το χρόνο. Επίσης είναι ανοιχτά φαράγγια με πεντακάθαρα νερά. Δημοφιλέστερο όλων είναι αυτό του Φονιά, το οποίο έχει και τη μεγαλύτερη επισκεψιμότητα. Η κατάβαση ξεκινάει από τη θέση "Καρυές" στα 800μ υψόμετρο και διαρκεί περίπου 6 ώρες. Αρκετά εντυπωσιακό φαράγγι έχει μεγάλες και όμορφες βάθρες, βλάστηση, αρκετά ραπέλ και τσουλήθρες. Εντυπωσιακό σημείο του ο καταρράκτης της Κλειδώσης όπου ανεβάζει την αδρεναλίνη. Εξίσου δημοφιλές είναι και το φαράγγι της Γριάς Βάθρας. Η κατάβαση διαρκεί πάλι 6 ώρες περίπου, ωστόσο είναι ποιο ξεκούραστο και λιγότερο τεχνικό φαράγγι από το Φονιά. Έχει όμορφη θέα προς τη θάλασσα και μια 17μετρη τσουλήθρα στην αρχή του φαραγγιού. Εύκολα φαράγγια χωρίς τεχνικές δυσκολίες με άλματα και όμορφες εικόνες είναι αυτά του Βάτου και του Καραγιαννάκη. Η κατάβαση διαρκεί 2 ώρες και έχουνε μικρή ποσότητα νερών. Το πιο απαιτητικό φαράγγι στο νησί είναι το Γυάλι, αφού στις 7 ώρες κατάβασης που χρειάζονται θα πρέπει να προστεθούν και μία τρίωρη πορεία συν τις μετακινήσεις με τα αμάξια. Έχει τη μεγαλύτερη λεκάνη απορροής υδάτων στο νησί, αρκετούς και εντυπωσιακούς καταρράκτες και πολλά νερά. Λιγότερο γνωστά φαράγγια είναι αυτά του Ξηροπόταμου (με ένα όμορφο στενό σημείο), του Τσιβδογιάννη, του Αγγίστρου και του Κούσιαντα.

Άφησα για το τέλος τον Κρεμαστό καταρράκτη διότι είναι μία ιδιαίτερη και μοναδική εμπειρία. Στην ουσία δεν είναι κατάβαση φαραγγιού αλλά απανωτά ραπέλ και μία τραβέρσα με αρκετή αδρεναλίνη που καταλήγει σε μια 85μετρη κατάβαση με αλλαγή σχοινιών και απότομη καθετότητα. Η θέα υπέροχη, ενώ η κατάληξη είναι στη θάλασσα, όπου την ομάδα περισυλλέγει караβάκι. Αν προσθέσουμε σ' αυτά και την τρίωρη διάσχιση της μισής περίπου Νότιας πλευράς του νησιού για την πρόσβαση με εντυπωσιακές εικόνες και γεωλογικούς σχηματισμούς, καταλαβαίνει κανείς ότι ο Κρεμαστός πηγαίνει το Canyoning σε άλλα επίπεδα.

Μία επίσκεψη στη Σαμοθράκη αποζημιώνει από μόνη της, ωστόσο το Canyoning αποκαλύπτει μία άλλη πτυχή του νησιού άγρια και άγνωστη στον επισκέπτη, ενώ παράλληλα βοηθάει να αντιληφθεί κανείς τι περίπου συμβαίνει σ αυτό το μοναδικό βουνό που λέγεται Σάος...

* Περισσότερες πληροφορίες και φωτογραφικό υλικό μπορείτε να βρείτε στο:

<http://canyoning-caving.blogspot.com/>

Πρώτες Βοήθειες στην Εξερεύνηση Σπηλαίων

Γράφει ο Γιώργος Σωτηριάδης
Γεωλόγος Μέλος Πρωτέα
geosotiriadis@yahoo.gr

Στην εξερεύνηση ενός σπηλαίου θα πάρουν μέρος τουλάχιστον τέσσερις σπηλαιοεξερευνητές αναλόγως με τη δυσκολία και το μέγεθος του. **ΠΟΤΕ** δεν θα μπει σε ένα σπήλαιο ένας σπηλαιοεξερευνητής μόνος του και σε λίγες περιπτώσεις μπορούν να το επισκεφτούν δύο ή τρεις. Σε περίοδο σεμιναρίων δε, θα υπάρχουν αρκετοί έμπειροι σπηλαιοεξερευνητές και πολλοί εκπαιδευόμενοι. Στο χειρότερο σενάριο ενός ατυχήματος, ένας μένει με τον τραυματία και δύο βγαίνουν έξω για βοήθεια.

Είναι πιθανόν ένας σπηλαιοεξερευνητής λοιπόν, να αναγκαστεί σε ένα περιστατικό, να φροντίσει έναν τραυματία ακόμα και να ενεργήσει ως διασώστης **ΜΗ** γνωρίζοντας τη θεωρία και τις δεξιότητες των Α' Βοηθειών και της Διάσωσης.

Για την πλήρη κατανόηση της θεωρίας των Α' Βοηθειών και των δεξιοτήτων, οι Σαμαρείτες του Ερυθρού Σταυρού ακολουθούν ένα απαιτητικό πρόγραμμα εκπαίδευσης με πολλές ώρες θεωρίας, πρακτικής άσκησης σε νοσοκομεία αλλά και σε υγειονομικές καλύψεις (500 ώρες) σε διάστημα ενός έτους. Επιπλέον το Σώμα των Σαμαρειτών εκπαιδεύει τους πολίτες με τα πιστοποιημένα "20άωρα πολιτών", που περιλαμβάνουν θεωρητικά μαθήματα με πρακτική εξάσκηση σε βασικές δεξιότητες (ΚΑΑ, επιδεσμολογία) και εξετάσεις.

Ο Γιώργος

Σωτηριάδης είναι

Εθελοντής του

Σώματος Σαμαρειτών,

Διασωστών και

Ναυαγοσωστών Ε.Ε.Σ.

Βιβλιογραφία

www.samarites.gr

Για την σωστή εκμάθηση Α' Βοηθειών καλό είναι να απευθυνθούμε σε ένα κοντινό περιφερειακό τμήμα του Σώματος Σαμαρειτών Διασωστών και Ναυαγοσωστών του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, ή σε μια πιστοποιημένη εθελοντική οργάνωση που εκπαιδεύει στις Α' Βοήθειες.

Η στοιχειώδης γνώση Α' Βοηθειών κρίνεται σημαντική, ώστε να μπορέσουμε με ασφάλεια και αξιοπρεπώς να αντιμετωπίσουμε ένα περιστατικό. Τόσο μάλλον όταν έχουμε να κάνουμε με νέους εκπαιδευόμενους. Τα σεμινάρια που πραγματοποιούν οι σπηλαιολογικοί σύλλογοι απαιτείται να γίνονται με ασφάλεια, από εκπαιδευτές - γνώστες Α' Βοηθειών. Αλλά και οι εν δυνάμει σπηλαιοεξερευνητές είναι σημαντικό, στα πλαίσια των σεμιναρίων που διοργανώνουν οι διάφοροι σπηλαιολογικοί σύλλογοι να αποκτούν μια ολοκληρωμένη εκπαίδευση γύρω από τις Α' Βοήθειες.

Δυστυχώς λίγοι εκπαιδευτές αλλά και έμπειροι σπηλαιοεξερευνητές είναι πιστοποιημένοι γνώστες Α' Βοηθειών, ενώ και σαν σύλλογοι ίσως να μην έχουμε ένα αξιοπρεπές φαρμακείο.

Ο Οκτώβριος είναι μήνας έναρξης σχολείων εκμάθησης Α' Βοηθειών από διάφορες εθελοντικές ομάδες. Οι αιτήσεις για τους Σαμαρείτες του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού είναι μέχρι τις 23 Οκτωβρίου 2011

(www.samarites.gr).

Σπηλαιολογία δεν είναι μόνο σχοινιά, εξερεύνηση και χαρτογράφηση... Πρώτα από όλα είναι ασφάλεια. Τις Α' Βοήθειες τις μαθαίνουμε για τη μία φορά στη ζωή μας, που θα βρεθούμε σε ένα σοβαρό περιστατικό, για τα απλά ατυχήματα να μπορέσουμε να τα αντιμετωπίσουμε αξιοπρεπώς αλλά το πιο σημαντικό, για να αποκτήσουμε αυτοπεποίθηση.

CENOTES: Η χρήση τους από τον αρχαίο πολιτισμό των Μαγιά

Γράφει η Ευγενία Κιουρεξίδου

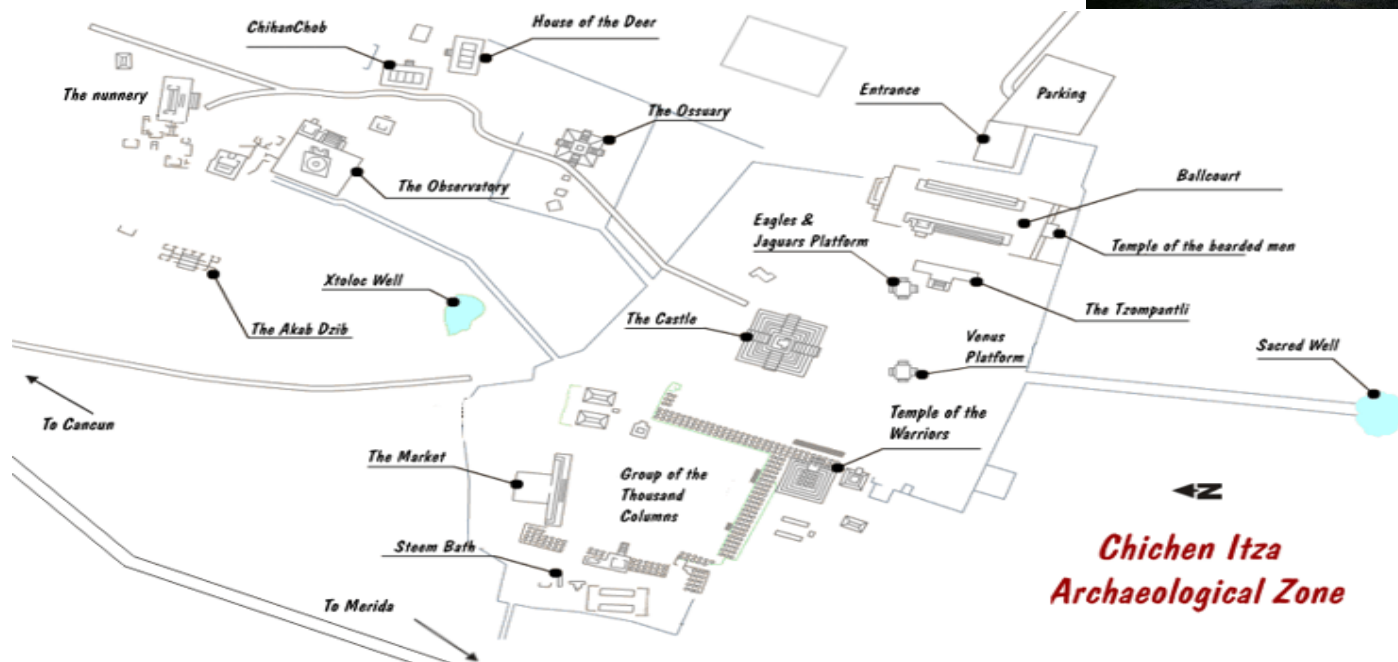
Αρχαιολόγος - Μέλος ΠΡΩΤΕΑ
eugeniak@hotmail.com

Τα τελευταία 30 χρόνια, οι γνώσεις μας για τον αρχαίο πολιτισμό των Μαγιά έχουν αυξηθεί σε τέτοιο βαθμό, που πολλές φορές απόψεις που σχετίζονται με την ειρηνική τους διάθεση απέναντι σε άλλους λαούς, έρχονται σε αντίφαση και εν τέλει καταρρίπτονται από τις αρχαιολογικές έρευνες. Η διαφορετική εικόνα που σχηματίστηκε οφείλεται κυρίως, σε ευρήματα που επιβεβαιώνουν ότι ο βίαιος θάνατος ανθρώπων ήταν συχνά αποτέλεσμα θυσιών κατά τη διάρκεια θρησκευτικών τελετών, στην αποκρυπτογράφηση ιερογλυφικών κειμένων και στην επανεκτίμηση της εικονογραφίας τους.

Οι έρευνες αυτές βασίστηκαν κυρίως σε μελέτες που έγιναν στην ευρύτερη περιοχή του Μεξικού και συγκεκριμένα σε περιοχές που υπήρχαν οι λεγόμενες "cenotes". Από γεωμορφολογική άποψη, οι cenotes σχηματίστηκαν από τη διάλυση και την κατάρρευση του ασβεστολιθικού βράχου, δημιουργώντας ένα φυσικό πηγάδι λόγω της ύπαρξης νερού στα κατώτερα σημεία του. Η συνηθέστερη όμως μορφή του αφορά μικρές κυκλικές λίμνες.

Παρόλα αυτά, οι αρχαιολόγοι υποστηρίζουν ότι οι Μαγιά διαχώριζαν τις cenotes, σε αυτές που χρησιμοποιούσαν για τελετές και σε αυτές μέσω των οποίων κάλυπταν πρακτικά θέματα, όπως την εύρεση νερού. Αυτή η διαφορά στηρίχτηκε στο γεγονός ότι και οι ίδιοι δεν θα επιθυμούσαν τη μόλυνση του πόσιμου νερού με ανθρώπινα υπολείμματα.

Άρα, η προσέλευση ερευνητών ήταν αναμενόμενη, με σκοπό την χαρτογράφηση των υπόγειων συστημάτων τους αλλά και τη μελέτη της ιδιαίτερης χρήσης τους από τον πολιτισμό των Μαγιά.

Συγκεκριμένα στο Chichen Itza, στο B. Yucatan, το οποίο αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα πολιτικά κέντρα των Μαγιά, κυρίαρχη θέση κατέχει το λεγόμενο "Ιερό Πηγάδι" ή αλλιώς Cenote of Sacrifice, διότι αποτελούσε βασική πηγή νερού. Σύμφωνα με την παράδοση, οι σπηλιές και οι cenotes ήταν οι οικίες του Θεού Chaac (Θεός της βροχής) και οι εισοδοί του Κάτω Κόσμου. Σε περιόδους ξηρασίας έκαναν έκκληση στον Θεό Chaac, προσφέροντάς του τεράστιες ποσότητες αγαθών με συμβολική αξία, τα οποία έριχναν μέσα στις καταβόθρες ενώ πολλές φορές οι θυσίες τους περιλάμβαναν άντρες και παιδιά.

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

Αρχαιολογία, Θεωρίες, Μεθοδολογία και Πρακτικές εφαρμογές. Colin Renfrew & Paul Bahn, Αθήνα, 2001

New Perspectives on Human Sacrifice and Ritual Body Treatments in Ancient Maya Society, Vera Tiesler and Andrea Cucina

Πηγές: <http://www.archaeology.org>

ΣΠΗΛΑΙΟ ΑΝΤΑΛΛΑΞΙΜΩΝ

Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού

Το άρθρο εστάλει από τον Κώστα Φαμίση
Επίκουρος Καθηγητής
ΤΕΦΑΑ ΤΡΙΚΑΛΩΝ Π.Θ

Το Σπήλαιο Ανταλλαξίμων ανήκει στο Δημοτικό διαμέρισμα Μεγάρχης, του Καλλικρατικού Δήμου Τρικκαίων. Πρόκειται για ένα πολύ ενδιαφέρον - αν και ανεξερεύνητο και μη αξιοποιημένο ως σήμερα - σπήλαιο.

Βρίσκεται 3 χλμ. ΒΔ του οικισμού Ανταλλάξιμα στην πλαγιά του Κόζακα και σε υψόμετρο 650 μ. Στο εσωτερικό του Σπηλαίου είναι γνωστές 3 αίθουσες με θαυμάσιους σταλακτίτες και σταλαγμίτες με συνεχή σταγονορροή και τη δημιουργία νέων σχηματισμών σταλαγμιτών και σταλακτιτών.

Η είσοδός του είναι στενή και η πρόσβαση στο εσωτερικό αρκετά δύσκολη.

Η εξερεύνηση-επίσκεψη στο σπήλαιο θα είναι μια μοναδική εμπειρία για τους ταξιδιώτες και τους λάτρεις του **εναλλακτικού τουρισμού**, αφού η μαγεία μέσα στη σπηλιά είναι συναρπαστική. Καθώς θα περπατάει ο επισκέπτης, μέσα στο σπήλαιο, θα γοητεύεται από τα όμορφα συμπλέγματα που θα υπάρχουν τριγύρω του, (σταλακτίτες και σταλαγμίτες), όπως τα έχει φτιάξει η φύση χρόνια πριν.

Είναι επιτακτική ανάγκη, οι υπεύθυνοι του τουριστικού κόσμου και όλοι οι τοπικοί φορείς να στηρίξουν τις πρωτοβουλίες και τις προσπάθειες των ΜΕΛΩΝ του Πολιτιστικού Συλλόγου του Οικισμού Ανταλλάξιμα, ώστε να αρχίσει η χαρτογράφηση του Σπηλαίου.

Η τουριστική αξιοποίηση του Σπηλαίου, θα προσδώσει μεγάλες οικονομικές ωφέλειες στην ευρύτερη περιοχή και θα αποτελέσει πόλο έλξης τόσο για τους ντόπιους όσο και για τους ξένους επισκέπτες, όταν θα αρχίσει να δέχεται τουρίστες.

Εν όψει του μεγάλου αριθμού τουριστών που επισκέπτονται τα Μετέωρα, θα είναι και θέμα χρόνου να γίνει γνωστό το σπήλαιο, στους επισκέπτες - τουρίστες, αλλοδαπούς, ημεδαπούς και τουριστικούς πράκτορες.

Άποψη από το σπήλαιο των Ανταλλαξίμων

Πιστεύω ότι, το τουριστικό προϊόν του Νομού μας, για να παραμείνει **ελκυστικό και βιώσιμο**, πρέπει να ανανεωθεί και επαναπροσδιοριστεί. Είναι η ώρα του τοπικού τουριστικού κόσμου, να στηρίξει τις συλλογικές προσπάθειες των φορέων για την βελτίωση της "εικόνας" του Νομού μας και να συνειδητοποιήσει περισσότερο τη δύναμη και την κοινωνική ευθύνη, που έχουμε όλοι για το καλό της **τοπικής τουριστικής κοινότητας. Γενικότερα το τουριστικό προϊόν**, χρειάζεται αναδιάρθρωση εκ βάθρων, όπως:

- Την χάραξη ΝΕΑΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ, του νομού μας, εν όψει της νέας χιλιετίας και των πολιτικό-κοινωνικών και οικονομικών εξελίξεων σε Εθνικό και Παγκόσμιο επίπεδο.

Στο Νομό μας υπάρχουν σπουδαία σπήλαια που θα μπορούσαν, μαζί με τα πέτρινα γεφύρια, τους νερόμυλους και τις εκκλησίες, να αποτελέσουν τμήμα ενός πολυήμερου, ολοκληρωμένου τουριστικού εκδρομικού πακέτου. Ο επισκέπτης - τουρίστας αγοράζοντας ένα πρόγραμμα για την περιοχή ΤΡΙΚΑΛΩΝ μπορεί να κερδίσει τρία (Φύση, Πολιτισμό και Θρησκευτικό συναίσθημα).

- την αναζήτηση ΝΕΑΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ, στηριζόμενοι στην ανάπτυξη και προώθηση των ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.

Στην Ελλάδα η ταυτότητα μιας πόλης καθορίζει και καθορίζεται άμεσα από τον πολιτισμό και τον τουρισμό της.

Η ταυτότητα μιας περιοχής αφορά κάθε τι νέο που δημιουργεί σε συνδυασμό με τον τρόπο που σέβεται και αναδεικνύει το παρελθόν της. Ο πολιτιστικός και ο οικονομικός πλούτος μιας σύγχρονης πόλης είναι άμεσα συνδεδεμένος με την ταυτότητα που προβάλλει.

Η περιοχή του νομού Τρικάλων είναι από μόνη της ένα μνημείο φύσης, ιστορίας και μπορεί να χαρακτηριστεί μία από τις πιο ανεπτυγμένες πολιτιστικά - πολιτισμικά και τουριστικά περιοχές, με τις πολλές φυσικές ομορφιές τόσο στον ορεινό όγκο όσο και στην πεδινή ζώνη. Ο επισκέπτης θα γνωρίσει ζωντανά, τον τόπο, την ιστορία και τον πολιτισμό. Υπάρχουν ακόμη: το Σπήλαιο Θεοπέτρας που βρίσκεται στο δρόμο Τρικάλων - Καλαμπάκας, 3 χλμ πριν από τα Μετέωρα, στο χωριό Θεοπέτρα. Άλλα σημαντικά σπήλαια στο νομό, εκτός από το Ανταλλάξιμων είναι τα Σπήλαιο, Λέγκω, Μπέη, Ελληνοκάστρου, Φτερόλακκα στην Κόρη, Δέσης και Σπήλαιο Σταυρός, μεταξύ Αγίου Προκοπίου και Καλογήρων. Εκτός των γεφυριών και των σπηλαίων, πόλο έλξης για τους τουρίστες αποτελούν και οι παλιοί νερόμυλοι, έντεκα στο σύνολο, άλλοι ανακαινισμένοι και άλλοι όχι.

Αναμφισβήτητο ο Ιερός χώρος των ΜΕΤΕΩΡΩΝ, ως σπάνιο γεωλογικό φαινόμενο και ως μοναδικό ΦΑΡΟ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ με διαχρονικό ρόλο στη Βυζαντινή, μεταβυζαντινή και νεότερη ελληνική ιστορία, αποτελεί αναπόσπαστο και καθοριστικό στοιχείο παραγωγικής και πολιτιστικής ταυτότητας του Νομού μας.

Κρίνω ότι είναι απαραίτητη μια Νέα Σύνθετη Τουριστική Ταυτότητα του Νομού μας, προσδιορίζοντας, στον νέο σχεδιασμό και τις εναλλακτικές μορφές ανάπτυξης του τουρισμού, ακόμη και στις πιο απομακρυσμένες περιοχές, με ποιοτικά κριτήρια και σεβασμό στο περιβάλλον. Πιστεύω ότι με το νέο αναπτυξιακό μοντέλο θα επιμηκύνουμε την τουριστική περίοδο, έχοντας ως αποτέλεσμα την οικονομική ανάπτυξη και την ευημερία των κατοίκων της τοπικής κοινότητας.

Ο Κύκλος Ζωής Των Καρστικών Σπηλαίων

Γράφει η Κυριακή Χατζηκυριακίδου

Μέλος ΠΡΩΤΕΑ
hatzikyriakidou@yahoo.gr

Τα σπήλαια ταξινομούνται σε διάφορες κατηγορίες ανάλογα με χαρακτηριστικά τους, τα οποία επιλέχθηκαν για συγκεκριμένο σκοπό. Ένα από αυτά είναι και ο τρόπος σχηματισμού των σπηλαίων. Καρστικά σπήλαια, ονομάζονται αυτά που είναι δημιούργημα συνδυασμού διοξειδίου του άνθρακα (CO_2) απορροφημένου σε νερό και στη συνέχεια έκθεση μιας βραχώδους επιφάνειας στο διάλυμα αυτό. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη διάλυση αυτής της επιφάνειας. Στην περίπτωση αφθονίας ασβεστόλιθου, δεν απαιτούνται ειδικές συνθήκες, καθώς ο ασβεστόλιθος διαλύεται εύκολα, και μόνο σε επαφή με το νερό.

Τα βασικά στάδια δημιουργίας σπηλαίων στο Καρστ είναι τα εξής:

Μικρά αρχικά ανοίγματα, μεγενθύνονται ως αποτέλεσμα επαφής του συνδυασμού νερού- CO_2 με την επιφάνεια ασβεστόλιθου. Η ροή του νερού είναι αργή σε αυτό το στάδιο και ακολουθεί, υπογείως, οποιαδήποτε δυνατή πορεία σε έδαφος ή/και βράχο.

Τα αρχικά ανοίγματα συνεχίζουν να μεγενθύνονται και σε αυτά όπου εμφανίζεται ταχύτερη ροή, το υπόγειο νερό συνεχίζει να διαλύει μεγαλύτερες ποσότητες της βραχώδους επιφάνειας.

Η διαδικασία αυτή οδηγεί τελικά στο άνοιγμα ακόμη μεγαλύτερων υπόγειων διόδων και μερικά από αυτά συνδέονται μεταξύ τους για να σχηματίσουν δίκτυα καθ'όλο το μήκος του/ων βράχου/ων.

Το πρώτο σπήλαιο έχει σχηματιστεί και οι δίοδοι γεμίζουν με αέρα. Αποθέσεις διαφόρων ορυκτών (κυρίως ανθρακικού ασβεστίου) αρχίζουν να συσσωρεύονται.

Η εξέλιξη σχηματισμού του σπηλαίου μπορεί να επιβραδυνθεί ή ακόμη και να τερματιστεί με διάφορους τρόπους, για παράδειγμα, από την αλλαγή της αρχικής πορείας του νερού.

Τέλος, σε αυτό το στάδιο, λαμβάνει χώρα η καταστροφή των διαφόρων, προηγουμένως σχηματισμένων, διόδων, λόγω κατάρρευσης ή διάβρωσης της οροφής τους. Την ίδια στιγμή, νέες δίοδοι μπορούν να σχηματιστούν σε ανώτερα στρώματα εδάφους, με την προϋπόθεση ότι υπάρχει αρκετή ποσότητα αποσυντιθέμενου βράχου (κυρίως ασβεστόλιθου). Το σπήλαιο παραμένει σε αυτό στο στάδιο για αρκετά χρόνια, όπου παλαιές δίοδοι καταστρέφονται, αλλά νέες δημιουργούνται.

Το τέλος της δημιουργίας ενός σπηλαίου, επέρχεται όταν όλη η ποσότητα αποσυντιθέμενου βράχου έχει απομακρυνθεί από αυτό με διαδικασίες διάβρωσης.

Πηγές:

Cave Geology: Arthur Palmer, 2007

www.showcaves.com

Χαρακτηριστική εικόνα διάλυσης του ασβεστόλιθου

Σπήλαιο «Sarma»: Πλέον το δεύτερο βαθύτερο σπήλαιο στον κόσμο

Μεταξύ 1 Σεπτεμβρίου και 7 Οκτωβρίου 2011 πραγματοποιήθηκε αποστολή σπηλαιοεξερεύνησης στο σπήλαιο «Sarma» στα υψόμετρα του Καυκάσου. Μέσα από ένα στενό μαϊάνδρο το άλλοτε βάραθρο βάθους 1570m εξερευνήθηκε μέχρι τα -1753m κατακτώντας τη δεύτερη θέση σε βάθος μετά το σπήλαιο Krubera-Voronya με βάθος 2191m. Αξίζει να σημειωθεί ότι και τα δύο σπήλαια βρίσκονται στο όρος Καύκασος αλλά σε διαφορετικές ορεινές μάζες. Το σπήλαιο «Sarma» βρίσκεται στη μάζα Bzybysky, ενώ το Krubera στην «Arabika».

Υπεύθυνος της αποστολής ήταν ο Pavel Rud'ko από το Krasnoyarsk (Rissia, Σιβηρία). Η αποστολή περιελάμβανε αναρρίχηση σε περιοχές με πιθανή συνέχιση και εξερεύνηση του στενού μαϊάνδρου στον παλαιότερο πάτο στα -1570m. Επίσης κατά τη διάρκεια της αποστολής διεξήχθησαν συστηματικές μετρήσεις για τη μελέτη του μικροκλίματος του σπηλαίου και βιοσπηλαιολογικές έρευνες.

Αξίου λόγου είναι ότι ο Δυτικός Καύκασος έχει στη μάζα του τα τρία βαθύτερα βάραθρα του κόσμου.

Περισσότερα για τη γεωλογία και την υδρογεωλογία της ευρύτερης περιοχής στην ιστοσελίδα:

http://institute.speleoukraine.net/libpdf/Klimchouk%20et%20al_2009_The%20deepest%20cave..._ICS%20Proceedings.pdf

Αλβανία 2011

Ένα μήνα στη Αλβανία πέρασαν σπηλαιοεξερευνητές στις Διναρίδες στη Βόρεια Αλβανία (χωριό Teth) από τα μέσα Ιουλίου μέχρι τα μέσα Αυγούστου εξερευνώντας νέους θαλάμους στο σπήλαιο Maya Aqgarit. Το ενδιαφέρον στοιχείο του σπηλαίου είναι ότι η εξερεύνηση πραγματοποιείται με συνεχόμενες αναρρίχησης. Οι σπηλαιοεξερευνητές από την είσοδο στα +32m αναρριχώνται στα 320m. Στο εσωτερικό του ρέει αρκετό νερό ενώ η θερμοκρασία του σπηλαίου αγγίζει τους 2°C. Σκαφάλωμα, διανοίξεις στενωμάτων, πολυήμερη διαμονή στο εσωτερικό του σπηλαίου και αρκετό κρύο συνθέτουν την εικόνα της αποστολής στο σπήλαιο Maya Aqgarit.

Η συγκεκριμένη αποστολή αποτελεί τη δεύτερη κατά σειρά τα τελευταία δύο χρόνια. Διοργανώνεται από τη Βουλγαρική Ομοσπονδία Σπηλαιολογίας και συμμετέχουν πάνω από τέσσερις χώρες.

Αποστολή Τρίκαλα 2011

Δύο αποστολές πραγματοποιήθηκαν στο νομό Τρικάλων από τη Σπηλαιολογία Θεσσαλονίκης Τρικάλων το καλοκαίρι του 2011. Η πρώτη έλαβε χώρα στις αρχές Ιουλίου στην ευρύτερη περιοχή της Πύλης και η δεύτερη τον Αύγουστο στην περιοχή της Δρακολίμνης Βερλίνγκα. Και οι δύο αποστολές είχαν ενθαρρυντικά αποτελέσματα μιας και πάνω από 10 νέα σπήλαια καταγράφηκαν και εξερευνήθηκαν. Τα πεδία είναι ανοιχτά προς εξερεύνηση δεδομένου ότι δεν έχει γίνει πλήρης έρευνα.

Έκθεση Σπηλαιολογικής Φωτογραφίας από την ΕΣΕΤΟΤΒΕ

Το Σάββατο 15 Οκτωβρίου ξεκινάει η Έκθεση Σπηλαιολογικής Φωτογραφίας και θα διαρκέσει έως τις 30 Οκτωβρίου σε 3 καταστήματα-καφέ:

Καφωδείο Ελληνικό - Ιουστινιανού 3

Γλυκάνισος - Μάνου Κυριακού 11

Ηλιοτρόπιο - Δεσπεραί 23

Η διοικούσα επιτροπή του Τοπικού Τμήματος Βόρειας Ελλάδας της Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρείας ευχαριστεί για το φωτογραφικό υλικό που συγκεντρώθηκε, το οποίο αποτελείται από 135 φωτογραφίες. Το μεγαλύτερο μέρος του θα εκτεθεί στο διάστημα αυτό της έκθεσης, καθώς επίσης το σύνολό του θα χρησιμοποιηθεί στο εγγύς μέλλον για άλλες δραστηριότητες.

Περιοδικό ΠΡΩΤΕΑΣ

Σε αυτό το τεύχος συνεργάστηκαν οι:

Βαξεβανόπουλος Μάρκος, Ζάχαρης Αριστείδης, Κιουρεξίδου Ευγενία, Κονιδής Γιώργος, Σωτηριάδης Γιώργος, Χατζηκυριακίδου Κυριακή

Διεύθυνση: Βιζυηνού 53B, 54636, Θεσσαλονίκη

Μην ξεχνάτε να στέλνετε τα σχόλιά σας, τις απόψεις σας, τα παράπονά σας, καταγγελίες για καταστροφές σε σπήλαια, νέα, δράσεις συλλόγων κ.α στην ηλεκτρονική διεύθυνση του περιοδικού

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: proteascave@gmail.com

Τηλέφωνο: 6945 313309

Κάθε άρθρο εκφράζει την άποψη του συγγραφέα του και μόνο. Ουδεμία ευθύνη φέρει το περιοδικό για προσωπικές απόψεις των συνεργαζόμενων συντακτών.

Πρόγραμμα Δράσεων Συλλόγου και Προβολών στα γραφεία του Πρωτέα για το Τρίμηνο Οκτώβριος–Δεκέμβριος 2011

8-16 Οκτωβρίου 2011: Σχολείο Σπηλαιοδιδάσκησης στη Ρουμανία.

Σαβ/κο 22-23 Οκτωβρίου 2011: Τεχνικές αρματώματος σε σπήλαια της Όθρυος (Σεμινάριο Β' Βαθμού).

Τετάρτη 11 Μαΐου 2011: Συζήτηση για τα σπηλαιολογικά σεμινάρια.

Σαβ/κο 29-30 Οκτωβρίου 2011: Εξερεύνηση σπηλαίων στο χωριό «Σπηλιά» Γρεβενών».

Τετάρτη 09 Νοεμβρίου 2011: Μάθημα Πρώτων Βοηθειών (Γ. Σωτηριάδης).

Σαβ/κο 26-27 Νοεμβρίου 2011: Εξάσκηση σε τεχνικές σπηλαιοδιδάσκησης σε ανοιχτό πεδίο—Ρεντζίκι (Μ.Βαξεβανόπουλος).

Κυριακή 29 Ιανουαρίου 2012: Γενική Συνέλευση Σπηλαιολογίας Θεσσαλονίκης «ΠΡΩΤΕΑΣ» στα γραφεία του συλλόγου.

Η φωτογραφία του τριμήνου

Η εικόνα του τριμήνου στάλθηκε στο περιοδικό μας από το Γιώργο Σωτηριάδη.

Όμορφος φαντάζει ο σκελετός αρκούδας που βρέθηκε πριν από χρόνια σε σπήλαιο του όρους Μενοίκιο στο πάτο ενός βαράθρου.

Αποτελεί μοναδικό εύρημα σκελετού ζώου σε σπήλαιο για τα δεδομένα της Βόρειας Ελλάδας. Δυστυχώς πριν από λίγους μήνες ασυνείδητοι αφαίρεσαν το κρανίο από το σκελετό προκαλώντας ανεπανόρθωτο πλήγμα στη φυσική ομορφιά του ευρήματος.

Η Εφορεία Σπηλαιολογίας Βόρειας Ελλάδας ενημερώθηκε σχετικά αλλά μέχρι σήμερα το κρανίο δεν έχει βρεθεί.

Ίσως μέσα από τις σελίδες του περιοδικού μας οι κάτοχοι του κρανίου να αναλογιστούν την πράξη τους και να προβούν στην επιστροφή του.

Ας μην ξεχνάμε ότι στα σπήλαια δεν αγνίζουμε τίποτα — δεν παίρνουμε τίποτε.

Ας αφήσουμε τη φύση για τα παιδιά μας, έτσι όπως μας παραδόθηκε.

Σκελετός Αρκούδας σε σπήλαιο στο Μενοίκιο Σερρών